

ALEXANDERS ERFENIS

DE DRIE
PARADIJZEN

ROBERT
FABBRI

HISTORISCHE ROMAN

Ook verschenen van Robert Fabbri

Vespasianus I – Tribuun van Rome (2012)

Vespasianus II – Scherpreeker van Rome (2012)

Vespasianus III – Afgod van Rome (2013)

Vespasianus IV – Adelaar van Rome (2014)

Vespasianus V – Heersers van Rome (2014)

Vespasianus VII – Verloren zoon van Rome (2015)

Vespasianus VII – Furie van Rome (2016)

Vespasianus VIII – Heilig vuur van Rome (2018)

Alexanders erfenis (2020)

Robert Fabbri

II

Alexanders erfenis

De drie paradijzen

Uitgegeven door Xander Uitgevers

www.xanderuitgevers.nl

Oorspronkelijke titel: *Alexanders Legacy. The Three Paradises*

Oorspronkelijke uitgever: Corvus

Vertaling: Joost Zwart

Omslagontwerp: Larry Rostant

Bewerking Nederlands omslag: Mark Hesseling, Wageningen

Kaart en illustraties: ©Anja Müller

Auteursfoto: James Potter

Zetwerk: ZetSpiegel, Best

Copyright © 2021 Robert Fabbri

Copyright © 2021 voor de Nederlandse taal:

Xander Uitgevers BV, Haarlem

Eerste druk 2021

ISBN 978 90 452 2171 7 | NUR 302

De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden te traceren. Mocht u desondanks menen rechten te kunnen uitoefenen, dan kunt u contact opnemen met de uitgever. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor mijn dochter Eliza en haar aanstaande echtgenoot Tom Simpson, ik wens jullie beiden alle geluk in jullie leven samen.

SELEUKOS
THE BULL-ELEPHANT

ROXANNA
THE WILD-CAT

POLYPERCHON
THE GREY

EGYPT

ARABIA

PTOLEMY
THE BASTARD

KASSANDROS
THE JEALOUS

ANTIGONOS
THE ONE-EYED

OLYMPIAS
THE MOTHER

ANTIPATROS
THE REGENT

EDIA

ARIA

INDIA

EUMENES
THE SLY

ADEA
THE WARRIOR

PTOLEMAEUS, DE BASTAARD

Legers klagen altijd, peinsde Ptolemaeus toen hij uit de boot over een afgehakte arm stapte, die aangespoeld was op de oostoever van de Nijl. Maar dit leger heeft meer reden dan de

meeste. Met een glimlach en een knik begroette hij de Macedonische officier, halverwege de dertig, zo'n tien jaar jonger dan hij, die hem met twee paarden opwachtte. Een bereden escorte stond enkele meters verderop klaar, de warme gloed van de ondergaande zon op hun gezicht. 'Ze zijn klaar om te praten, neem ik aan, Arrhidaeus?'

'Zeker,' antwoordde Arrhidaeus en hij bood zijn hand aan toen Ptolemaeus dreigde uit te glijden in de modder langs het met bloed doortrokken water van Egyptes heilige rivier.

Ptolemaeus wuifde de hulp weg. 'De vraag is nu wie hun delegatie zal leiden, Perdikkas of een van zijn officieren?'

'Ik heb met Seleukos, Peithon en Antigenes gesproken; volgens hen is Perdikkas het obstakel voor vrede, hij moet weg als hij zo koppig blijft.'

Ptolemaeus vertrok zijn gezicht bij het idee, hij wreef over zijn gespierde nek en liet die met een snelle hoofdbeweging kraken. 'Het zou voor iedereen beter zijn als hij overgehaald kan worden om zich redelijk op te stellen en te onderhandelen; extreme maatregelen zijn niet nodig.' Hij gebaarde op en neer langs de rivier, waar overal lijken

lagen; vele boden een gruwelijke aanblik, het werk van de vele krokodillen van de Nijl. 'Nu hij zoveel jongens heeft verloren bij zijn poging de rivier over te steken moet hij toch verstandig genoeg zijn om zich terug te trekken met een compromis waarmee hij zijn gezicht redt.'

'Hij vergeeft u de roof van Alexanders lichaam nooit; volgens zijn officieren wil hij alleen om de tafel als u hem de katafalk teruggeeft.'

'Tja, die krijgt hij niet.' Ptolemaeus grijnsde, zijn donkere ogen twinkelden van pret. 'Misschien ben ik degene die koppig is, maar het is nu eenmaal nodig. Door Alexanders lichaam in Memphis bij te zetten en later naar Alexandrië over te brengen als daar eenmaal een passend mausoleum is gebouwd, krijg ik legitimiteit, Arrhidaeus.' Hij sloeg met zijn vuist tegen het leren kuras dat zijn borst bedekte. 'Het maakt me zijn opvolger in Egypte en ik ben vastbesloten hier te blijven. Perdikkas mag verder alles hebben wat hij kan houden, maar Alexander krijgt hij niet terug en Egypte krijgt hij ook niet.'

'Dan denk ik niet dat hij bij de onderhandelingen aanwezig zal zijn.'

'Helaas zou je weleens gelijk kunnen hebben. Het was idioot van Perdikkas, hij had Alexander gewoon in Babylon moeten laten, dan had hij zich op het verstevigen van zijn positie in Azië kunnen richten, maar ja, hij wilde het hele rijk pakken door Alexander naar Macedonië te brengen. Iedereen weet dat de koningen van Macedonië traditioneel hun voorganger begraven; hij wilde koning van ons allemaal zijn, maar dat is onacceptabel.'

'En daarom was het besluit om het lichaam naar Egypte te halen juist.'

'Ik heb het niet alleen gedaan, beste vriend. Jij was degene die de katafalk leidde; jij hebt me de mogelijkheid geboden hem van Perdikkas af te pakken.'

'Ik stel me graag het gezicht van die arrogante klootzak voor toen hij het hoorde.'

'Ik had er graag bij willen zijn, maar ja, nu is het te laat.' Ptolemaeus zoog de lucht tussen zijn tanden door, pakte de teugels van zijn paard en aaide het dier over de neus. 'Dat het zo ver heeft moeten komen,' vertrouwde hij het dier toe, 'Alexanders volgelingen die elkaar ver-

moorden om zijn lichaam.' Het paard snoof en stampte met een hoef. Ptolemaeus blies in de neusgaten. 'Je doet er goed aan je gedachten voor je te houden, beste vriend.' Hij keek naar Perdikkas' kamp, iets meer dan drie mijl verderop, wazig door de hitte en de rook van de vele kookvuren, en hees zich vervolgens in het zadel. 'Zullen we gaan?'

Arrhidaeus knikte en steeg op, hij zette zijn rijdier tot een lichte draf aan. 'Vlak voordat ik liet weten dat u de rivier kunt oversteken heeft Seleukos me uw veiligheid in het kamp gegarandeerd. Hij zei ook dat u de troepen kunt toespreken. Hij wil erg graag tot een vergelijk met u komen.'

'Dat kan ik me voorstellen, hij is de ambitieuzeste van Perdikkas' officieren; ik zou hem bijna mogen.'

'En ik denk dat hij u ook bijna mag.'

Ptolemaeus gooide zijn hoofd achterover en lachte. 'Ik kan maar beter zo veel mogelijk bijna-vrienden maken. Ik neem aan dat hij iets lucratiefs wil: de satrapie van Babylonië bijvoorbeeld, als die post tenminste vrijkomt en we Archon kunnen lozen, de kandidaat van Perdikkas.'

'Ik zou zeggen dat dat precies is wat hij wil. Zoals alle ambitieuze mannen ziet hij ook in een nederlaag kansen.'

'Perdikkas en zijn bondgenoten hebben hier in het zuiden van mij verloren, maar in het noorden liggen de zaken anders; ze weten nog niet dat Eumenes Krateros en Neoptolemus heeft verslagen en gedood.'

Er speelde een samenzweerderig lachje om Arrhidaeus' lippen. 'Als ze het wisten durf ik er heel wat onder te verwedden dat ze minder happig zouden zijn hun leider te vermoorden als hij weigert te onderhandelen.'

Ptolemaeus schudde zijn hoofd en fronste, hij kon de spijt niet van zich afzetten die hij voelde over de moord op een van de medelijfwachten van Alexander, een van de zeven. 'Dat het echt zo ver heeft moeten komen, en zo snel; ooit waren we broeders, we veroverden de hele wereld, en nu gaan we elkaar te lijf, en dat allemaal omdat Alexander zijn ring aan Perdikkas gaf en vervolgens weigerde een opvolger aan te wijzen. Perdikkas de halfgekozene wordt nu Perdikkas de helemaal

dode.’ Hij leunde opzij en sloeg Arrhidaeus op de schouder. ‘En ik veronderstel, beste vriend, dat jij en ik de nodige verantwoordelijkheid dragen voor zijn dood.’

Arrhidaeus spuugde. ‘Hij heeft het met zijn arrogantie over zichzelf afgeroepen.’

Ptolemaeus kon dat alleen maar beamen. In de twee jaar sinds Alexanders dood in Babylon had Perdikkas geprobeerd het rijk bij elkaar te houden door hooghartig het opperbevel op zich te nemen, alleen omdat Alexander hem de Grote Ring van Macedonië had gegeven met de woorden ‘Voor de sterkste,’ zonder te zeggen wie hij daarmee bedoelde.

Ptolemaeus had onmiddellijk begrepen dat de grote man met die drie woorden het zaad van tweedracht had gezaaid en hij vermoedde dat Alexander het met opzet had gedaan om te voorkomen dat iemand hem zou overtreffen. Als hij het expres had gedaan was zijn plan schitterend geslaagd, want wat eens ondenkbaar was, was gebeurd: binnen achttien maanden na zijn dood hadden voormalige kameraden Macedonisch bloed laten vloeien. Er was vrijwel direct oorlog uitgebroken toen de Griekse staten in het westen tegen de Macedonische heerschappij in opstand kwamen, terwijl de Griekse huurlingen die in het oosten waren gelegerd hun posten hadden verlaten en naar het westen waren gemarcheerd. Ruim twintigduizend man waren in een lange colonne op weg naar huis gegaan, naar de zee; maar ze waren op Seleukos’ bevel tot op de laatste man afgeslacht bij de Kaspische Poorten als waarschuwing aan eenieder die voordeel wilde halen uit Alexanders dood.

In het westen was de Griekse opstand neergeslagen door Antipatros, de oude regent van Macedonië, al was het met de nodige moeite; hij werd aanvankelijk verslagen en had zich gedwongen gezien zich in de stad Lamia terug te trekken, waar hij een winter lang belegerd werd. De ijdele en verwaande Leonatus kwam hem te hulp, maar bij het breken van het beleg verloor hij het leven en daarmee was Leonatus de eerste van de zeven lijfwachten van Alexander die stierven. Antipatros was terug naar Macedonië gegaan om zich te hergroeperen en met hulp van Krateros – de grootste levende generaal van Macedonië en de lieveling van het leger – had hij de opstand neergeslagen en

Athene, de leider van de rebellie, een garnizoen en een pro-Macedonische oligarchie opgelegd.

Met het westen veilig had Antipatros Perdikkas de oorlog verklaard omdat die zijn dochter Nicaea als echtgenote had aanvaard en vervolgens afgewezen omdat hij toegezegd had met Kleopatra te trouwen, de volle zuster van Alexander. Daarmee was de eerste oorlog tussen Alexanders opvolgers begonnen, waarbij de kleine Eumenes, Alexanders voormalige Griekse secretaris en inmiddels de satraap van Cappadocië, Perdikkas steunde. Eumenes had niet weten te voorkomen dat Antipatros en Krateros de Hellespont overstaken en in Azië landden omdat Kleitos, Perdikkas' admiraal, was overgelopen. Antipatros en Krateros hadden echter de krijgskunsten van Eumenes onderschat omdat hij nooit een belangrijk militair commando had gehad, en daardoor maakten ze de fout hun legers te splitsen: Krateros zou de Griek verslaan, terwijl Antipatros naar het zuiden zou optrekken om met Perdikkas af te rekenen. De sluwe kleine Eumenes bleek echter een uitstekende generaal te zijn. Ondanks het overlopen van zijn voormalige bondgenoot Neoptolemus versloeg Eumenes Krateros, en in de slag vonden Krateros en de verraderlijke Neoptolemus de dood.

Dat feit was nu nog alleen bij Ptolemaeus bekend, want zijn vloot beheerste de Nijl en daardoor had hij weten te voorkomen dat het nieuws Perdikkas' kamp bereikte: als ze hadden geweten dat Eumenes in het noorden een overwinning had behaald en dat Antipatros' leger tussen hen en Eumenes' leger zat, zouden ze mogelijk heel wat minder gretig zijn om vrede te sluiten.

En dus was Ptolemaeus een man met haast.

SELEUKOS, DE OLIFANTENSTIER

Seleukos wierp nog even een blik op het met bloed bevlekte mes in zijn hand toen hij de menigte in liep die Perdikkas' tent omringde. Hij was breedgeschouderd en had een dikke stierennek en was een kop groter dan de meeste mannen; hij keek naar de veelal bebaarde gezichten om hem heen, de meeste in de veertig of ouder – zeker tien jaar ouder dan hij. Het waren allemaal veteranen van Alexanders campagnes die nu voor Perdikkas vochten, tegen mede-Macedoniërs die door omstandigheden in Ptolemaeus' leger zaten. De belofte van een aandeel in de rijkdommen van Egypte had deze mannen ertoe gebracht zich tegen hun voormalige kameraden te keren; maar die voormalige kameraden hadden hen verslagen toen ze probeerden de Nijl over te steken. Velen waren kopje-onder gegaan toen het zand onder hun voeten wegspoelde door de wervelingen die ontstonden door Perdikkas' onverstandige bevel de legerolifanten stroomopwaarts het water in te sturen in een poging de stroming te breken; de ramp had krokodillen aangetrokken, die een feestmaaltijd overhielden aan de blunder. En daarom verdrong de menigte zich boos rond de tent van hun commandant; boos vanwege de gruwelijke dood die zovelen van hun kameraden had getroffen; de trotse veteranen van Alexander vonden het onverteerbaar om te sterven in de muil van een reptiel nadat ze een groot deel van de wereld

hadden veroverd – en ze wisten heel goed wie er verantwoordelijk voor was.

‘Wat heb je gedaan?’ gromde een stem rechts van hem.

Seleukos keek opzij en zag Docimus, nog altijd trouw aan Perdikkas, op hem af lopen met zijn hand op zijn zwaardgevest. ‘Ik zou me maar omdraaien als ik jou was en je vriendje Polemon zoeken en ervandoor gaan voordat ze je ophangen, Docimus; je beschermheer is dood.’ Hij hield het bebloede mes omhoog. Achter hem stonden Peithon en Antigenes, ook zij met bebloede handen, ze glimlachten dun en dreigend. Docimus stopte, keek nogmaals naar het bloed en liep snel weg.

Seleukos draaide zich om zonder nog een moment aan Docimus te denken; hij had een veel belangrijker taak voor zich. Zonder enige angst klom hij op een kar en stak zijn bebloede dolk in de lucht; achter hem voegden Peithon en Antigenes zich bij hem op het geïmproviseerde podium. *Óf ze maken ons af óf ze juichen ons toe; gisteren zou het nog het eerste zijn geweest, maar na de ramp van vandaag vermoed ik het tweede.* Toen de veteranen zagen dat Perdikkas’ drie hoogste officieren zonder meer hun verantwoordelijkheid toegaven voor de moord op de drager van Alexanders ring, ontvangen uit diens eigen handen toen hij op sterven lag, bromden ze hun goedkeuring – iets wat nog maar twee jaar eerder ondenkbaar was geweest, toen de grote man net dood was. Maar twee jaar eerder was het ook ondenkbaar geweest dat een Macedoniër het bloed van een landgenoot zou vergieten.

Er was heel wat veranderd.

‘Perdikkas is dood,’ verkondigde Seleukos, zijn stem hoog en galmend om over het gedrang van duizenden mannen te reiken. ‘Wij drieën hebben het op ons genomen om dit ene obstakel voor vrede weg te nemen; de man wiens arrogantie tot de dood van zovelen van onze kameraden heeft geleid. De man die roekeloos Nicaea, de dochter van Antipatros, regent van Macedonië, als vrouw aanvaardde en vervolgens verstootte, waardoor hij Azië tegen Europa opzette; de man die zich met intriges inliet en met Alexanders zuster Kleopatra wilde trouwen om zichzelf tot koning te maken. Koning! Koning, terwijl hij gezworen had als regent voor zijn twee pupillen te regeren, de rechtmatige koningen Alexander en Philippus.’ In zijn ooghoek

zag hij twee vrouwen die zich omdraaiden en met hun gevolg elk naar hun eigen tent terugliepen: Roxanna, de moeder van de tweejarige Alexander, de vierde van die naam, en Adea, bekend als koningin Eurydike sinds haar huwelijk met Alexanders zwakzinnige halfbroer Philippus, de derde koning van Macedonië met die naam. *Nu jullie weten wat jullie voormalige beschermbeer echt van plan was, zou het slim zijn als jullie wat dankbaarder en wat minder luidruchtig zouden zijn, trutten.* ‘Ik stel voor dat we in de geest van verzoening en in het besef van Perdikkas’ waanzin – een waanzin waarin we allen werden meege-sleept – Ptolemaeus vragen regent van de twee koningen te worden.’ Hij bekeek de gezichten in zijn publiek en zag nergens afkeuring. *Ik geloof dat ik het juiste moment heb gekozen. Als ze zich niet verzetten tegen mijn voorstel om Ptolemaeus regent te maken, dan zal hij zijn dankbaarheid ongetwijfeld tonen door mij Babylonie te geven. Het is aan Ptolemaeus om de geest van verzoening voort te zetten.* ‘Ptolemaeus, onze broeder tegen wie we gedwongen waren te vechten omdat Perdikkas ons tot een collectieve waanzin had opgestookt, zal de rivier oversteken om over vrede te praten; we zullen het voorstel dan aan hem voorleggen.’ Op deze uitspraken volgde instemmend gemompel. ‘Kassandros is er ook.’ Hij wees naar de plek waar hij het laatst met Antipatros’ oudste zoon had gesproken, vlak voordat hij Perdikkas’ tent was binnengegaan, maar hij zag diens bleke, pokdalige gezicht nergens in de menigte. ‘Hij is gekomen met het verzoek van zijn vader Antipatros om allemaal bij elkaar te komen in De Drie Paradijzen in de cederbossen in de heuvels boven Tripolis in Syrië, waar we een definitief akkoord zullen sluiten.’ Hij zweeg even voor het verwachte gejuich, maar was teleurgesteld door het matige volume.

‘Een akkoord dat iedereen omvat,’ schreeuwde Kassandros, die tot Seleukos’ verrassing achter hem op de kar sprong. Hij glimlachte naar de menigte met de charme van een hondsdolle hond, zijn bleke, diepliggende ogen aan weerszijden van zijn haviksneus volkomen emotieloos; met zijn dunne, knokige benen, smalle schouders en zwakke borst leek hij niet gebouwd te zijn voor het rijkversierde kuras van een Macedonische generaal, hij leek eerder een vogel die per ongeluk in het harnas was gevlogen, en toch had hij een aanwezigheid die aandacht eiste. De manschappen vielen stil. ‘Mijn vader heeft de satrapen

uit het hele rijk gevraagd om te komen, zelfs Eumenes, ondanks – of misschien wel dankzij – zijn steun voor Perdikkas. Mijn vader en ik zijn vastbesloten dat Macedoniërs nooit meer tegen Macedoniërs zullen vechten! Mijn vader en ik zullen ervoor zorgen dat jullie, dappere soldaten van Macedonië, nooit meer zullen lijden onder de handen van jullie kameraden.’

Het gejuich donderde onder de donker wordende hemel, terwijl Kassandros zijn armen omhoogstak, de handen in elkaar geslagen, alsof hij net een worstelpartij had gewonnen op de spelen.

Seleukos wisselde een korte, maar veelbetekenende blik uit met Antigenes en glimlachte vervolgens naar Kassandros. Hij legde een gespierde, harige arm rond diens lange maar magere lichaam. *Ik zie dat ik je maar beter in de gaten kan houden, misbakseltje; iemand die door mijn mannen harder wordt toegejuicht dan ik kan een vernedering verwachten.* ‘Mooi gezegd, Kassandros,’ schreeuwde hij zodat iedereen het kon horen. ‘Ik zie dat we een gemeenschappelijk doel hebben.’ Ondanks deze positieve woorden maakte één blik op Kassandros’ strakke gezicht Seleukos duidelijk hoe het werkelijk zat, en dat verbaasde hem niet. *En wat zou ik eigenlijk met jou willen bereiken?* Hij wendde zich weer tot de menigte en gebaarde om stilte. ‘Nu gaan we eerst om onze doden rouwen en morgen bij zonsopgang komt de legervergadering bijeen, dan zullen we horen wat Ptolemaeus te zeggen heeft.’

‘Is het verstandig om Ptolemaeus de mannen toe te laten spreken?’ vroeg Antigenes toen hij, Seleukos, Peithon en Kassandros op de sakraal van Egypte wachtten. Met het vallen van de nacht daalde de temperatuur. Een tiental lampen en enkele vuurpotten verwarmden de tent en verlichtten de donkere bloedvlek op het oosterse tapijt, een getuige van de misdaad die hier nog maar drie uur eerder was gepleegd. Het belangrijkste bewijsstuk, het lijk, was snel weggemoffeld om te voorkomen dat het aanleiding tot onvrede over de nieuwe leiders zou vormen.

‘Hebben we een keuze?’ antwoordde Seleukos. Hij sloeg een beker wijn in één teug achterover.

‘Je zegt “we” maar eigenlijk heb jij als enige je woord aan Arrhidaeus gegeven; dat deed je zonder met mij of Peithon te overleggen.’

‘Ik heb jullie beiden de kans gegeven om bezwaar te maken, maar dat deden jullie niet.’ Seleukos wuifde de kritiek weg. ‘Hoe dan ook, Ptolemaeus moet de kans krijgen om te spreken. Hij heeft Alexanders lichaam; hij moet uitleggen waarom hij het heeft gestolen. Als hij zijn daad kan rechtvaardigen, maakt hij Perdikkas’ besluit om ten strijde te trekken alleen maar dubieuzer.’

‘En als Ptolemaeus de mannen niet kan overtuigen?’ vroeg Kassandros.

Seleukos bromde en produceerde een half glimlachje. ‘Heb je ooit meegemaakt dat Ptolemaeus zich ergens niet uit kon kletsen?’ Hij stopte abrupt, alsof hem iets van vitaal belang te binnen schoot. ‘O, natuurlijk, wat dom van me; jij moest in Macedonië achterblijven, nietwaar, Kassandros? Je kunt je hem waarschijnlijk nauwelijks meer herinneren; al heb je hem wel gezien in de paar maanden na Alexanders dood, voordat hij naar Egypte vertrok.’ Seleukos trok een gezicht alsof hij diep moest nadenken. ‘Jij wás toch in Babylon, toen?’

‘Je weet heel goed dat ik er was.’

‘Natuurlijk, nu herinner ik het me; je kwam de dag voordat Alexander ziek werd. Je was helemaal uit Pella gekomen omdat Alexander Krateros naar Macedonië had gestuurd om je vader als regent af te lossen, en je had een brief bij je waarin hij om bevestiging van het bevel vroeg. We vonden het allemaal maar gek dat Antipatros zijn zoon als boodschapper stuurde, terwijl ieder ander ook goed was geweest, vooral ook omdat alleen al de aanblik van je gezicht Alexander een woedeaanval bezorgde, zo groot was zijn afkeer van jou.’ Hij glimlachte breed naar de boos kijkende Kassandros. ‘Uiteindelijk deed het er niet toe, toch? Alexander was drie dagen na je komst dood.’ Hij wierp Peithon en Antigenes een veelbetekenende blik toe. ‘Kwam dat even goed uit.’

Kassandros sprong op. ‘Wat insinueer je?’

Seleukos gebarde dat hij weer moest gaan zitten. ‘Niets, Kassandros, helemaal niets. Je jongere broer Iollas was Alexanders schenker; het feit dat hij zijn wijn en water mocht mengen bewijst hoeveel vertrouwen Alexander in jouw familie had, ook al had hij persoonlijk een hekel aan jou.’

Kassandros wierp een blik van pure woede op Seleukos, maar zette

een stap naar achteren toen de grotere man ontspannen zijn knokkels liet kraken.

‘Ik bedoel er niets mee, beste vriend,’ zei Seleukos, die zijn beker volschonk met onversneden wijn en vervolgens zijn schouders ophaalde. ‘Helemaal niets. Maar sommige mensen zullen een ongegrond verband gaan leggen als de geruchten niet de kop worden ingedrukt. Vind je ook niet, Antigenes?’

De ervaren generaal krabde op zijn kale schedel en zoog op zijn onderlip, alsof hij over een belangrijke zaak nadacht. ‘Ja, dat denk ik wel. Een paar van mijn jongens verwonderden zich al over het toeval, maar ik heb ze verteld dat ze niet zo wantrouwig moeten zijn; af en toe moet ik ze nog terechtwijzen.’

Seleukos keek hem sympathiserend aan. ‘Het zou jammer zijn als je daarmee ophield.’

‘O, dat ga ik denk ik niet doen.’

Seleukos knikte instemmend. ‘Nee, dat denk ik ook niet, tenzij iemand probeert zichzelf een beetje te populair bij onze jongens te maken met opzweepende toespraken die tot luid gejuich leiden.’ Hij keek Kassandros rechtstreeks aan. ‘In dat geval moesten we misschien, hoe zal ik het formuleren? Het vuurtje van geruchten aanwakkeren?’

‘Dat ga je niet doen, vooral niet omdat je weet dat ik niets met Alexanders dood te maken had.’

‘Is dat zo? Weet ik echt dat jij er niets mee te maken had?’ Seleukos keek naar Peithon. ‘Weet jij het zeker, Peithon?’

Peithon fronste, zijn trage geest werkte op volle toeren. ‘Ik weet het niet.’ Hij fronste opnieuw. ‘Weet ik het zeker?’

‘Laat maar. Antigenes, wat denk jij?’

‘Op dit moment weet ik dat hij er niets mee te maken had,’ stelde Antigenes, maar vervolgens hief hij een waarschuwend vingertje op. ‘Maar als hij nog eens probeert tussen ons en onze jongens te komen, zoals hij daarnet deed, dan zou er weleens nieuw bewijs aan het licht kunnen komen.’

‘Klootzakken,’ snauwde Kassandros. ‘Jullie zijn een stelletje provincialen, boerenkinkels met schapenstront aan je lul, en jullie bedreigen mij, de zoon van de regent van Macedonië? Hoe durven jullie?’